

SURİYE'DEKİ PARALI ASKERLER: MALHAMA TACTICAL

“

Son dönemlerde IŞİD'den sonra yapısal, işlevsel olarak ortak noktaları bulunmasa da Suriye'deki en taktiksel devlet dışı silahlı aktör olarak karşımıza Malhama Tactical çıkmaktadır.

”

Emine Çelik

*Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doktora Öğrencisi*

Tunus'ta başlayan Arap Baharı'nın domino etkisiyle Ortadoğu ülkelerine yayılması, bölge ülkelerinde hükümet karşıtı ve geniş katımlı protesto dalgalarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Başlangıçta birçok ülkede barışçıl gösteriler olarak başlayan protestolar süreç evrilerek şiddetini artırmış ve Yemen, Suriye, Mısır ve Libya başta olmak üzere bölge ülkelerini kaosa sürüklemiştir. Söz konusu ülkelerde ise zaman ilerledikçe devlet mekanizmaları zayıflamış ve iç savaşlar yaşanmaya başlanmıştır. İç savaşın en kanlı yaşandığı ülke ise hiç şüphesiz Suriye olmuştur. Suriye iç savaşının ortaya dramatik bir göç dalgasının, insani kriz ve bölge ülkeleri adına güvenlik sorunlarını çıkardığı açık-

tır. Suriye ile komşu olan Türkiye'nin sınır uzunluğu dikkate alındığında, Türkiye'nin Suriye'deki çöken devlet mekanizması neticesinde güvenlik, göç ve insani kriz gibi parametreler ile en çok sorun yaşayan ülke olduğunu söylemek mümkündür. Güvenlik bağlamında Türkiye'nin Suriye'de gerçekleştirmiş olduğu Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı Harekâtı Suriye'deki terör örgütlerine yönelik düzenlenmiştir. Türkiye'nin haklı sebepler ile Suriye'de devlet dışı silahlı aktörler ile mücadelesi bir yana ABD, Rusya ve İran'ın da etkin bir şekilde çıkarları doğrultusunda Suriye'de askerî varlıklarını sürdürdükleri bilinmektedir.

Bununla birlikte 2011 yılından beri Suriye'de devam eden iç savaş, devlet mekanizmasını yerle bir etmekle birlikte aynı zamanda toprak bütünlüğü kaybolan Suriye'de devlet dışı silahlı aktörlerinde giderek etkinleşmesine neden olmuştur. ABD, Rusya ve İran'ın stratejilerine göre de zaman zaman şekillenen devlet dışı silahlı aktörlerin etkin şekilde sürekli bir değişim/dönüşüm yaşadığını söylemek mümkündür. Ülkede dengelerin ve tarafların günlük yaşanan gelişmelere odaklı şekillenmesi ise süreç içerisinde Suriye'de alan hakimiyeti

kavgasına dönüşmüştür. Çıkar ilişkileri bağlamında gelişen/değişen ilişkiler ağının temel argümanları ise petrol, petrole bağlı alan hakimiyeti, silah ve uyuşturucu ticareti/trafiği sayılabilmektedir. Alan hakimiyeti içinse hiç şüphesiz devlet dışı silahlı aktörler silah, mühimmat ve teknolojik materyallere ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak değişen savaş/çatışma koşulları içerisinde yalnızca silah, mühimmat ve teknolojik materyallere erişim sağlamak yeterli gelmemekle birlikte bölgedeki devlet dışı silahlı aktörlerin teknolojik materyalleri, silah ve mühimmat gibi araçların kullanımına dair sürekli bir eğitim gördükleri/aldıkları bilinmektedir. Bu bağlamda da Suriye topraklarında yaşanan gelişmeler incelendiğinde devlet dışı silahlı aktörlerin faaliyetleri, ilişki ağları dikkat çekicidir.

Malhama Tactical'ın Ortaya Çıkışı

Son dönemlerde IŞİD'den sonra yapısal, işlevsel olarak ortak noktaları bulunmasa da Suriye'deki en taktiksel devlet dışı silahlı aktör olarak karşımıza Malhama Tactical çıkmaktadır. Malhama Tactical, bir bakıma ABD'li Blackwater şirketinin minimize edilmiş şeklidir. Özel askerî şirketlerin en popü-

lerlerinden biri olan Blackwater, 9/11 saldırılarından önce 1997'de el-Clark ve Erik Prince tarafından Kuzey Carolina'da Moyock merkezinde güvenlik eğitim şirketi olarak kurulmuştur. 9/11 saldırılarının akabinde ABD'nin Irak'ı işgal etmesiyle Blackwater'da Ortadoğu'da ismini sıkça duyurmaya başlamıştır. İlk dönemlerde yalnızca ABD'li askerlerin güvenliği, mühimmat ve ordu lojistiği gibi arka plan işlerde sözleşmeli olarak ABD ordusuyla birlikte çalışmış, ardından ABD ordusu yerine Pentagon destekli bünyesindeki paralı askerler ile operasyonlar düzenlemeye başlamıştır.

Malhama Tactical ise bir başka deyişle Ortadoğu'nun ilk cihatçı özel askerî şirketi olarak betimlenebilmektedir. Örgütün isim karşılığını "Büyük Savaş" ya da "Armagedon" olarak ifade edilmesi ise Malhama Tactical'ın Batı menşeli olmadığını ifade etmek adına tercih edildiği örgüt üyelerince ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra sahip olduğu teknik eleman ve materyallerle birlikte aktif olduğu teknolojik alanlar, ilişki ağları bağlamında da özgün bir yapıya sahiptir. Yaya Fanusie'nin "Survey of Terrorist Groups and Their Means of Financing" isimli çalışmasında Malhama Tactical'ın ortaya çıkışı, 2013 yılında eski Rus özel kuvvetlerde görev yapıp ayrılan Özbek Ebu Refik'in Suriye'ye gitmesi ile başlamıştır. Fanusie'nin çalışmasında ve *European Eye on Radicalition* isimli sitede yer alan habere göre, Ebu Refik gazeteciler ile gerçekleştirmiş olduğu görüşmede önceden Moskova'da yaşadığını ve Rus ordusunun özel kuvvetlerinde görev yaptığından söz

etmiştir. Rusya'nın Şubat 2017'de düzenlemiş olduğu bir hava saldırısında ise öldürülmüş, yerine Ebu Selman Belarus yeni lider olarak geçmiştir.

Yine *European Eye on Radicalition* isimli sitede Ebu Selman ile yapılan röportajdan elde edilen bilgilere göre, Malhama Tactical, 2016 yılında bir düzine Kafkas kökenli askerî eğitim almış kişilerden oluşan, küçük çekirdek bir kadroya sahip bir örgüt olarak ortaya çıkmıştır. Ebu Refik'in kurmuş olduğu örgüt çoğunlukla Çeçen uyruklu kişilerden oluşmaktadır. Röportajın devamında Malhama Tactical'ın ilk dönemler İdlib, Hama ve Halep'te aktif olduğu; akabinde örgütün Suriye rejimi ve Suriye'deki muhaliflere karşı olan tüm devlet dışı silahlı aktörler ile çatışma içerisinde olduğu ifade edilmiştir. Ebu Selman Belarus kısaca Malhama Tactical'ın Suriye'deki rejim karşıtı isyancıların savaş becerilerini artırmak amacıyla kurulduğundan söz etmiştir. Bu bağlamda örgütün temelde profesyonel kişilerden oluştuğu kanısı ortaya çıkmaktadır. Belarus Suriye'deki birçok devlet dışı silahlı aktör ile ilişkisinin olduğunu, kendilerinden yardım talep edildiğinde buna karşılık verdiklerini bu bağlamda da Heyet Tahrir el-Şam, Türkistan İslam Partisi, Ahrar üş Şam gibi örgütlere silahlı eğitimin yanı sıra bu örgütlerle birlikte çatışmaya girdiklerinden bahsetmiştir. Belarus'un akabinde örgütün başına geçen Ali Şişani ise Ebu Refik ve Belarus gibi Çeçen olmakla birlikte Malhama Tactical'e katılmadan

önce çeşitli gruplarda çatışmış bir isimdir. Rus bir gazeteci olan Joanna Paraszczuk ile Şişani'nin gerçekleştirdiği röportajda Şişani'de tıpkı Belarus gibi Malhama Tactical'ın kuruluş amacını temel operasyonel hedeflerinin Suriye'deki isyancılara modern savaş taktikleri konusunda eğitmek üzere kurulan bir örgüt olarak betimlemiştir. Bununla birlikte Malhama Tactical'a katılmak isteyen herkesin örgüt içerisine dahil edilmediği; eski askerler ile yetenekli ve amaca yönelik insanların yer alabildiği belirtilmiştir. Bu bağlamda örgütün bölgedeki diğer devlet dışı aktörlerden yapı, işlevsellik ve faaliyetler bağlamında tamamen ayrıştığı savı ortaya çıkmaktadır.

“Teknolojik gelişmeler ve örgütün teknolojiye bağlı olarak ortaya koymuş olduğu sistematik düzeni Malhama Tactical'ın sosyal medyada özellikle Youtube, Facebook, Twitter ve Instagram'daki hesapları üzerinden yürütmüş oldukları etkinliklerde de görmek mümkündür.”

Şişani, Malhama Tactical'ın kurulduğu zamandan beri farklı devlet dışı silahlı aktörlerde faaliyet gösteren 5000 kişiye eğitim verdiği ve bu sayının da giderek arttığını ifade etmiştir. Ayrıca röportajda eğitimlerle ilgili; tüfek atışı, silahla ateşleme, beden eğitimi, taktiksel çekim ve özel taktik eğitim kursları ve RPG ve kalaşnikof ile ilgili özel kurslarının olduğunu belirtmiş, devamında ise kurs sayısının gün geçtikçe arttığını teknoloji ve buna bağlı olarak bilgisayar programcılığı ile ilgili eğitimlerinin aktifleşeceğini söylemiştir. 26 Şubat 2020 tarihinde Eymen Cevad el-Temimi'nin Şişani ile gerçekleştirdiği röportajda ise Suriye'de muhaliflerle birlikte olduklarını, HTŞ ile yakın bir çalışma ortaklıklarının olduğunu yeniden ifade etmiş ve Esad rejimine karşı yürüttükleri faaliyetlerden söz etmiştir. Şişani son dönemlerde hava savunması alanında çalıştıklarını, bu bağlamda 2019 yılı içerisinde Esad rejimine ait bir uçağı düşürdüklerini söylemiştir. Yerel muhalifler ile iş birliği içerisinde faaliyetlerini yürüten örgüt bölgede muhaliflerin liderlerinin ilk dönemlerde Malhama Tactical'ın eğitimlerine

dair şüpheli yaklaştığını ancak rejim ve IŞİD ile girilen çatışmalarda elde edilen kazanımlar ve ayrıca hava savunma sistemine dair gerçekleştirmiş oldukları eylemler ve teknolojik alt yapı ile ortaya koydukları iletişim ağı neticesinde bu durumun tersine döndüğünü ifade etmiştir.

Malhama Tactical Sosyal Medya ve Kripto Para İlişkisi

Teknolojik gelişmeler ve örgütün teknolojiye bağlı olarak ortaya koymuş olduğu sistematik düzeni Malhama Tactical'ın sosyal medyada özellikle Youtube, Facebook, Twitter ve Instagram'daki hesapları üzerinden yürütmüş oldukları etkinliklerde de görmek mümkündür. Instagram'da örgüte dair çeşitli fotoğraflar, Twitter'da örgüte dair propagandanın yer aldığı tweetler ve YouTube'da ise örgüte dair birçok videonun halen aktif şekilde erişime açık olduğu görülmektedir.

“

El-Temimi'nin gerçekleştirmiş olduğu röportajda Şişani'nin de bahsettiği gibi fon akışı, kripto para birimleri olmak üzere sempatizanlardan talep edilerek gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda da kripto para birimlerini kullanarak, örgütün “proje başışı” adı altında sempatizanlarından fon talep etmesi örgütün ağ tabanlı teknoloji ve internet ile ilgili alanlarda ne kadar tecrübeli olduklarının bir göstergesidir.

”

Örgütün ilgili platformlardaki söz konusu propaganda videolarındaki kişilerin profesyonellikleri, kullandıkları silah ve mühimmatlar ise son derece dikkat çekicidir. Bir diğer önemli husus ise örgütün sosyal medya platformları haricinde teknolojiyi ve interneti profesyonel olarak kullanım şeklidir. El-Temimi'nin gerçekleştirmiş olduğu röportajda Şişani'nin de bahsettiği gibi fon akışı, kripto para birimleri olmak üzere sempatizanlardan talep edilerek gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda da kripto para birimlerini kullanarak, örgütün “proje başışı” adı altında sempatizanlarından fon talep etmesi örgütün ağ tabanlı teknoloji ve internet ile ilgili alanlarda ne kadar tecrübeli olduklarının bir göstergesidir.

tirmiş olduğu röportajda Şişani'nin de bahsettiği gibi fon akışı, kripto para birimleri olmak üzere sempatizanlardan talep edilerek gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda da kripto para birimlerini kullanarak, örgütün “proje başışı” adı altında sempatizanlarından fon talep etmesi örgütün ağ tabanlı teknoloji ve internet ile ilgili alanlarda ne kadar tecrübeli olduklarının bir göstergesidir. Malhama Tactical'ın Suriye'deki diğer örgütlere vermiş olduğu eğitimler, saha desteği, mühimmat sağlanması gibi finansal destek gerektiren faaliyetler Malhama Tactical'ın sempatizanlarından kripto para transferleri aracılığıyla sağlanmaktadır. Nitekim, bilindiği üzere son dönemlerde terör örgütleri finans hareketlerini ya da sempatizanları tarafından gönderilen maddi destekleri kripto paralar üzerinden gerçekleştirmektedirler. Kripto paralar ile gerçekleştirilen işlemlerin takibinin gün geçtikçe zorlaşması örgütlerin ve bu örgütlere sempati duyan kişilerin bu alandaki faaliyetlerini hızlandırmıştır. Kripto paralar ile sempatizanlarından bağış toplayan ilk örgütlerden biri olan Malhama Tactical, sosyal medya hesaplarından Bitcoin adreslerini vererek bağış talebinde bulunmuştur. Örgüt üyelerinden olan Abu Salman Belarus'un Twitter üzerinden gerçekleştirecekleri kurslar, projeler ve teknik ekipman için örgüte ait Bitcoin adresini Tweet atması uluslararası sistemde örgütlerin kripto paralar ile gerçekleştirdikleri işlemlerin ifşası olarak da tanımlanabilmektedir. ■

